

Alakoulun oma joulukalenteri

**Kuuntele tarina ja katso päivätehtävät
täältä »**

1. luokku: Kun tehtäväjoulukalenteri keksitään

Papu naputti pienellä hiiren sormellaan pöydän kantta. Välillä naputus oli rauhallista, välillä malttamaton nakutusta.

- Papu, lopeta tuo naputus, Ulla-ilves komensi ystävänsä päättäväisesti. – Se kuulostaa ihan kuin vesihanasta tippuisi pisaroita altaaseen.
- Mutta kun tämä odottaminen on niin kovin hidasta, Papu puolustautui.

Aamos-hirvi kysyi, mitä Papu odotti tällä kertaa.

- Joulua tietenkin. Nyt on joulukuu, mutta mikään ei tunnu erilaiselta kuin eilen marraskuussa, Papu selitti.
- Minäkin haluaisin, että päivät kuluisivat pikakelauksella jouluaattoon. Mutta se ei ole mahdollista ja se on tylsää, Ulla pohti.

Aamos tiesi sanonnan, jonka mukaan odottavan aika on pitkä. Jos vain odottamalla odottaa, aika tuntuu kuluvan hitaasti. Jos taas puuhastelee jotain mukavaa samaan aikaan, ehkä aika kuluukin nopeammin ja jopa itseltään huomaamatta.

- Hyvin oivallettu, kehui Huima-kettu Aamosta. – Mitä jos viettäisimme lukukuukautta samalla kun odotamme joulua? Minä kun niin tykkään uppoutua tarinoiden maailmaan. Lukeminen on mielestäni parasta ajanvietettä.
- Niin, tai sitten voisimme tehdä suuria seikkailuja joka päivä, ehdotti Huiman kaveri Hyyppä-lintu.
- Let's do it! hihkaisivat yhdestä suusta ötökät Liam, Annie ja Samar.
- Luonto kutsuu seikkailuun, huudahti Pihka-orava ystävänsä Kaarnan reppuselästä.
- Voisimme myös ratkaista matemaattisia pähkinöitä, ehdotti Milli-robotti. Ja Heino-pöllö oli samaa mieltä:
- Matematiikka on kiehtovaa.

Luokan täytti iloinen puheensorina, kun jokainen alkoi kertoa ääneen mieluisia puuhiaan. Osa taisi jopa väitellä siitä, mikä on kaikista hauskinda.

- Wait a minute! Emma korotti ääntään metelin yli ja kaikki pysähtyivät kuuntelemaan.

Emma kehui, kuinka hienosti asiasta oli syntynyt keskustelua. Lempipuuhat saavat varmasti joulunodotukseen uutta hohtoa.

- I have an idea! Sain ajatuksen sellaisesta joulukalenterista, jossa jokainen saa keksiä vuorollaan päivän puuhan. Se voi olla lukemista tai seikkailua, matematiikkaa tai askartelua, keskustelua tai leikkiä niin, että jokainen saa osallistua. Mitä mieltä olette?

Idea sai kannatusta oitis.

- Saanko minä keksiä ensimmäisen? viittasi Papu pomppimalla. – Minun sormieni naputuksen ansiosta tämä idea alun perin lähti liikkeelle.

Ja niin Papu sai kunnian keksiä ensimmäisen tehtävän. Se oli Papun lempijoululaulun kuunteleminen yhdessä.

2. luukku: Kun Milli kertoo faktoja joulun odotuksen kestosta

Ulla kirjoitti ruutupaperille otsikoksi ”Kaikkien aikojen joulunodotus” ja numeroi alle kolmekymmentäyksi kohtaa. Kaverukset aikoivat keksiä jokaiselle päivälle tekemistä joulun saapumisen nopeuttamiseksi.

- Onpa monta päivää puuhasteltavaa ennen kuin joulu koittaa, huokaisi Ulla katsoessaan pitkää luetteloa.
- Näytäpäs sitä listaa, Milli pyysi.
- Tässä taitaa olla pieni laskuvirhe. Tai käytännössä seitsemän laskuvirhettä. Joulukuussa on kyllä 31 päivää, mutta ensimmäisestä päivästä jouluaattoon on 24 päivää. Pikaisella laskutoimituksella se tekee 576 tuntia, 34 560 minuuttia tai 2 073 600 sekuntia. Toki tuo sekuntimäärä vähentyy hetki hetkeltä. Ja nyt on joulukuun toinen päivä eli jäljellä on enää 23 päivää. Vai pitäisikö sanoa 22 kokonaista päivää, koska tätä päivää on kulunut jo tovi? Niin tai näin, jäljellä on 22 yötä jouluaattoon.

Ulla ja muut jäivät suu auki ihmettelemään Millin nopeaa laskutaitoa. Heino-pöllö lennähti tilanteen keskelle:

- Joko kerroin, että Milli rakastaa matematiikkaa?

Kaikkia nauratti.

Joulukalenterin puuhalistasta kumitettiin ylimääräiset päivät pois. Paperi teipattiin huoneen ison tavarakaapin oveen. Jokainen kirjoitti vuorollaan idean haluamansa päivänmäärän kohdalle. Milli oli jonossa ensimmäisenä ja valitsi joulukuun toisen päivän toiminnan.

3. luukku: Kun vahvuuspuu rakentuu

- "We wish you a merry Christmas, we wish you a merry Christmas, we wish you a merry Christmas and a happy New Year!", lauloi Liam-leppäkerttu kovaan ääneen samalla kun liihotteli ympäri huonetta.
- Oletteko koskaan kuulleet tätä hyvän joulun toivotus -laulua?
- Of course. Se on klassikkokappale, muisteli Samar verkkaisesti.

Annie ihasteli, kuinka rohkea ja reipas Liam oli. Häntä itseään mietitytti laulaminen muiden kuullen, eikä hän rohkenisi esiintyä samaan tapaan.

- Liam on rohkea, mutta sinä Annie olet myös reipas. Olet todella liikunnallinen ja taitava esimerkiksi kiipeilemään korkeisiin paikkoihin.
- Thank you! Kiitos Samar, Annie sanoi tuntosarvet ryhdistyen. – Sellaisia me muurahaiset olemme.
- Ja sinä Samar puolestaan olet aina niin rauhallinen. Se on sinun valttikorttisi. Osaat aina ajatellakin huolellisesti.

Samar naurahti, että hänen on pakko ajatella ja keskittyä. Muuten hänen hämähäkinjalkansa menisivät aina solmuun ja hän sotkeutuisi itse seitteihinsä.

Ötökät totesivat, että heillä kaikilla on jokin vahvuus. Jokin piirre, jonka ansiosta he ovat hyviä juuri sellaisena kuin ovat.

Emma kuunteli keskustelua sivummalla ja mietti, mikä hänen oma vahvuutensa oli. Omasta mielestään hän oli aivan tavallinen tyttö aivan tavallisessa elämässään. Vai oliko sittenkään, koska välillä hän ajautui mitä kummallisimpiin tilanteisiin.

- What do you think? Onko seikkailuhenkisyys vahvuus? hän kysyi.

Ötökät totesivat yhteistuumin, että se on merkki rohkeudesta ja siitä, että osaa innostua. Selvä vahvuus siis!

- Adventure is my middle name, totesi Emma ylpeänä.

Tämän päivän tehtävänä ötökät ja Emma halusivat askarrella vahvuuspuun. Siihen jokainen sai piirtää oman käden tai tassun kuvan puun lehdeksi. He leikkasivat kartongista pyöreät joulupallot koristeeksi ja kirjoittivat niihin oman vahvuutensa.

- Wow! Tämä on kyllä vahvin puu, johon olen ikinä kiivennyt, totesi Annie ihastellessaan lopputulosta.

4. luukku: Kun tulitikut löytyvät

- Mitäs täältä löytyy? kysyi Papu, kun löysi tavarakaapin lähyllyltä kynttiläpakkauksen ja pahvisen rasian täynnä pieniä tikkuja.
- Varovasti! Rasiassa on tulitikkuja, kertoi Pihka.
- Tulitikkuja. Kiehtovaa. Onko rasiaan siis piilotettu pieniä liekkejä?
- Ei tokikaan. Sisällä on pieniä tikkuja, joiden toinen pää on päällystetty syttymisherkällä seoksella. Kun tikun päätä raapaistaan karkeaan pintaan, syttyy tikkuun pieni liekki.

Huima painotti, että tulitikkujen kanssa on aina oltava erityisen tarkkana, ettei pienestä liekestä synny iso roihu.

- Opin tämän, kun luin kirjan paloasemasta, sanoi Huima.

Kaverukset alkoivat pohtia tulipaloja ja niiden estämistä. Siitä oli puhuttu aiemminkin, mutta kertaus ei olisi koskaan pahitteeksi.

Paloturvallisessa tilassa pitää olla ainakin kolme asiaa kunnossa. Ensinnäkin palovaroittimia on oltava tilassa riittävä määrä. Toiseksi on tärkeää huolehtia, että palovaroittimissa on toimiva paristo sisällä. Kolmanneksi on fiksua testata varoitin kerran kuukaudessa painamalla testinappia.

- Olisiko nyt hyvä aika testata varoitinta? Pihka kysyi. – Huomio, huomio, kohta kajahtaa, hän varoitti muita ja painoi samalla hälyttimen testinappulaa.

Siinä samassa tilan täytti voimakas piippausääni. Jokainen painoi kädet korvilleen. Niin kova varoittimen ujellus oli.

- Toimii, iloitsi Pihka hälytysäänen yli.
- Pitääkö meidän nyt kiiruhtaa ulos? Papu kysyi.
- Normaalisti kyllä, mutta tämä oli sovittu palohälyttimen testaus, Pihka sanoi.
- Ai sovittu testaus! Minä en ehtinyt laittaa isoja korviani suppuun ennen kuin painoit testinappulaa. Korvakäytävissäni helisee edelleen, pyöritteli Papu päätään.
- Tärkeintä on, että varoitin toimii. Mutta ensi kerralla voit antaa meille enemmän aikaa valmistautua ääneen, Huima ehdotti.

Kaverukset kertoivat myös muut ohjeet. Jos tulipalo pääsee kuitenkin yllättämään, täytyy reitin ulos turvaan olla selkeä. Julkisissa tiloissa, kuten kouluissa, poistumistiet on merkitty vihreillä valokylteillä. On tärkeää, että muutamassa minuutissa pääsee ulos ennalta sovitulle kokoontumispaikalle, missä voidaan laskea, että kaikki ovat päässeet ulos turvaan.

On myös fiksua hankkia sammutuspeitteitä tai muita käsiammuttimia.

- Ja ne kannattaa sijoittaa näkyville, Pihka sanoi. – Kaapin perältä niitä ei ehdi kiireessä kaivaa.
- Juuri näin Pihka, Huima kannusti.

Keskustelun jälkeen Papu oli sitä mieltä, että ei ikinä aio sytyttää tulitikkuja. Kenenkään ei ole pakko sytyttää tulta, jos ei halua. Varsinkaan kavereiden yllyttämänä.

- Rohkea saa olla, mutta ei tyhmänrohkea, tiivisti Pihka.

Huima oli sytyttänyt kynttilän aiemmin ja lupasi tehdä sen Papun puolesta. Kynttilän lempeän liekin tunnelma sai kaikki rauhoittumaan valon ympärille. Oikein käytettynä kynttilän valo rauhoittaa mieltä.

- Miten ihmeessä jokin noin kaunis voi olla niin polttavaa? huokaisi Papu.

5. luukku: Kun askartelulaatikko katoaa

Joulukuun viides päivä. Vielä 19 yötä joulukuun, laskeskeli Milli-robotti luokan joulupuuha-listan jäljellä olevia päiviä. Heino lennähti seuraksi ja totesi tämän päivän olevan vielä puuhaa vailla.

- Mitä tänään tehtäisiin? he pohtivat.
- Pidetäänkö tänään askartelupäivä? Heino ehdotti. – Minä tosin tarvitsen apua liiman kanssa. Jotenkin onnistun aina sotkemaan sitä höyheniini.
- Sama täällä. Vain lintujutut, totesi Hyyppä ja esitti pantomiiminä, miten siivet tarttuvat kehoon kiinni.

Askarteluidea sai kannatusta muilta, ja sulallisia kaveruksia luvattiin auttaa liiman kanssa.

- Valitaanko joku teema? Aamos tiedusteli. – Huomenna on Suomen itsenäisyyspäivä. Voisimme askarrella juhla-koristeita.

Kaarna-kilpikonnan ehdotti lippuviiriä. Luokan päästä päähän viritettäisiin lanka ja siihen kiinnitettäisiin askarreltuja Suomen lippuja. Mitä tarvikkeita siihen tarvittaisiin?

Aamos pohti, että helpoiten lipun voi tehdä värittämällä tai maalaamalla. Tarvitaan vain valkoista paperia ja sininen väri. Lipun voi maalata myös vaikka luonnosta löytyneeseen kiveen. Lippuun saa enemmän tekstuuria ja tuntumaa, kun liimaa silkkipaperia tai kreppipaperia lipun pohjaan. Ja taitavimmat voivat virkata sen langasta.

- Minä voisin koettaa kieputtaa siniristilipun piipunrasteista, Ulla tuumi. – Tai langasta. Tai vanhoista kangastilkkuista.
- Sitä liimaa ainakin tarvitaan, totesi Milli ja asteli päättäväisenä luokan tavarakaapin ovelle.

Mutta mitä ihmettä. Miksi Milli jähmettyi kaapille?

- Milli, onko kaikki hyvin? Aamos kysyi. – Loppuiko sinulta virta?
- E-ei loppunut, sai Milli vastattua, – mutta askartelutarvikkeet ovat loppuneet. Tai siis kadonneet, totesi Milli ihmeissään.

Kaikki kiirehtivät nopeasti katsomaan, mitä Milli tarkoitti. Ja totta se oli. Tavarakaapin sisällä oli yksi typpötyhjä hylly. Juuri sillä hyllyllä oli aina säilytetty luokan suurta askartelulaatikkoa. Shokkikäänne! Epätietoisuus oli käsinkosketeltavaa, ja monta kysymystä esitettiin ääneen.

Mihin askartelulaatikko oli joutunut?

Kuka sen oli vienyt?

Mitä voi askarrella, jos ei ole askarteluvälineitä?

Ja ennen kaikkea, voiko joulu tulla ilman askarteluja?

6. luukku: Kun on itsenäisyyspäivän vieton aika

Uusi päivä valkeni verkalleen huoneessa. Askartelulaatikko oli siis kateissa. Laatikkoa oli etsitty joka paikasta. Oikeasta paikasta ja väärästä paikasta. Pulpettien päältä, alta, takaa, edestä ja vierestä. Mutta sitä ei löytynyt mistään. Miten niin iso laatikko voi yhtäkkiä kadota?

Puolet kaveruksista oli askartelulaatikon katoamisesta apeana, ja toinen puolisko jatkoi etsintöjä sinnikkäästi.

- I have an idea! Mitä jos perustetaan etsivätoimisto, Emma ehdotti.
- Jooooo, kiiruhti Ulla innokkaana paikalle. – Meillä oli kerran Papun kanssa etsivätoimisto. Vakoilimme Aamosta. Se oli hauskaa. Minä tosin tipahdin puusta kesken etsintöjen.
- Kannattaa olla varovainen, vaikka onkin innoissaan, sanoi PIhka. – Ennen reipasta liikuntaa on hyvä venytellä, ettei tule venähdyksiä. Tänään kun on Suomen itsenäisyyspäivä, tiedän juuri sopivan jumpparunon. Se menee näin:

Tampere, Turku, Hämeenlinna, Joensuu.
Rovaniemi, Lahti, Kuopio ja moni muu.
Suomi on mahtava, pohjoinen maamme.
Onnea on, että täällä elää saamme.

Kätkö taputti käsiään ja otti sivulle–viereen-askeleita samalla kun esitti runon. Se sai koko porukan hyvälle tuulelle. Pian kaikki olivat piirissä mukana leikissä. Yhteentörmäyksiltä ei vältytty, sillä välillä joku astui juuri vastakkaiseen suuntaan kuin vieruskaveri. Mutta se ei haitannut. Välillä yhteentörmäyksiä sattuu, mutta yhteinen suunta löytyy kyllä.

7. luukku: Kun Milli koettaa päätellä, mihin laatikko on kadonnut

Innokas etsivätoimistoryhmä ei ahkerasta etsinnästään huolimatta löytänyt luokasta kadonnutta askartelulaatikkoa. Milli pohti itsekseen, miten voisi edistää etsintöjä. Mitä jos pelkkä näönvarainen etsintä ei tässä tapauksessa riitä? Voisiko mysteerin ratkaista mittaamalla, laskemalla tai jotenkin muuten pohtimalla?

Ensin on mietittävä, kuinka monella on mahdollisuus käyttää askartelulaatikkoa.

- Meitä on yli kymmenen. Voisiko joku olla niin hajamielinen, että olisi unohtanut, minne on laatikon vienyt? pohti Milli.

Onko joku niin nopea liikkeissään, että ajatus ei pysy vauhdissa mukana, Milli mietti ja katseli ystäviään. Ötökkäkaverukset Liam, Annie ja Samar ovat kyllä nopeita vipeltäjiä. Samoin Papu kipittää hiirenjaloillaan vikkellästi paikasta toiseen. Ja Pihka pomppii pitkiä loikkia puuhkahäntänsä kanssa.

Laatikko on kyllä kookas ja painava, ja pienimmät tarvitsevat apua sen nostamiseen. Vipuvoimaa ja pitkiä raajoja löytyy Millin itsensä lisäksi Emmalta, Aamokselta ja Huimalta.

Vai olisiko laatikko voinut kadota ilmateitse Hyypän ja Heinon siivillä? Kaarna se ei ainakaan ole, ellei sitten hänen kilpensä alle kätkeydy pohjaton säilö.

Milli laati taulukon, johon hän listasi jokaiselle kaverilleen kysymykset:

- Missä olet nähnyt askartelulaatikon viimeksi?
- Milloin olet nähnyt askartelulaatikon viimeksi?
- Ja bonuskysymys: Mitä arvelet, mihin askartelulaatikko on päätynyt?

Kahden ensimmäisen kysymyksen vastauksista Milli sai laadittua tilastot, mutta bonuskysymyksen kohdalla vastauksiin tuli mitä villeimpiä teorioita niin varastelevista tontuista, haihtumisesta kuin vanhasta talvimyrskystä.

- Kuinka minä nyt nämä tilastoin? pähkäili Milli ja piirteli pohtiessaan ruutupaperille sokkelon geometrisistä muodoista. – Taidan olla umpikujassa.

8. luukku: Kun kaverukset laativat etsivätoimistolleen tunnuslaulun

Hyypän kuulokkeista kantautui musiikkia.

- Hyypä! HYYPPÄ! Kuuntelet aika kovalla volyymillä musiikkia.
- Mitä sanoit Huima? Hyypä kysyi huomattuaan ystävänsä viittilöinnin. – En kuullut, kun minulla oli kuulokkeet korvilla.
- Sanoin vaan, että kuuntelet aika kovalla. Kuulin nimittäin melodian, vaikka sinulla oli kuulokkeet.
- Hups, tämä on vaan niin hyvä laulu, että taisin hivuttaa äänentason huomaamattani kaakkoon.

Hyypä tarjosi kuulokkeita Huimalle. Laulu oli tosiaan mukaansatempaava. Sijamuotorapissa oli vaikeita sanoja, mutta se sai Huimankin keinahtelemaan rytmin tahtiin.

- Tiesitkö muuten, että tänään on Jean Sibeliuksen ja suomalaisen musiikin päivä, Huima kysyi kappaleen päätteeksi.
- Kuulostaa etäisesti tutulta nimeltä, mutta kuka se Saan nyt olikaan, Hyypä varmisti.

Huima kertoi, että Jean Sibelius oli tunnettu säveltäjä, joka teki isoja sinfonioita isoille orkestereille.

- Hän oli niin taitava säveltäjä, että sai ihan oman liputuspäivän. Siksi tänäänkin voi nähdä lipputangoissa siniristilippuja.
- Mitä pitää osata, että voi tehdä musiikkia? kysyi Ulla liittyessään keskusteluun.

Se onkin hyvä kysymys. Huima kertoi, että musiikkia voi periaatteessa tehdä kuka vaan. Musiikki koostuu sävelistä ja äänistä. Ääni voi olla voimakasta tai rauhallista. Sitten tarvitaan tietenkin soittimia tai muita välineitä, joilla voi tehdä ääniä tahdissa. Nykyään musiikkia voi tehdä myös tietokoneen avulla. Ja sitten on lyriikat eli laulujen sanat. Niitä on mukava riimitellä. Ne ovat kuin runoja.

- Hei, voisimmeko tehdä meidän etsivätoimistolle oman laulun? Ulla kysyi innostuneena.

Ulla alkoi kirjoitella paperille sanoja. Papu ja Aamos tulivat hänen selkensä taakse katsomaan sanoittajan työtä. Olisiko se jotenkin näin, Ulla kysyi ja nosti sanoituksen pöydältä kaikkien nähtäväksi:

Mikä, kuka, miksi?
Ryhdytään etsiviksi
Arvoitukset listataan,
nuuskitaan ja tarkkaillaan.
Me salapoliisit! Me salapoliisit!

- Saadaankohan mekin nyt oma liputuspäivä, Ulla innostui.

9. luukku: Kun harkkosakset löytyvät

Aika tuntui jälleen pysähtyneen. Ja samoin myös askartelulaatikon etsinnät. Kaikki paikat luokasta oli jo tarkistettu, osa moneen kertaan. Tutkintoja oli laajennettu myös muihin tiloihin, mutta kaverukset joutuivat pettymään yhä uudelleen.

- Nyt tarvitaan uusia ajatuksia. Me kaikki haluaisimme jo askarrella, joten nyt vaan koetetaan jaksaa yhdessä, Annie kannusti.
- Ehdotan, että laitamme kroat liikkeelle. Kun liikkuu, luovuus lisääntyy ja päähän mahtuu uusia ajatuksia. Tiedän hauskan jumpan.

Annie kertoi, että monet varmasti tietävät jumppalaulun, jossa kiihtyvässä tahdissa kosketaan päähän, olkapäille, polviin ja varpasiin. Anniella oli lauluun englanninkielisten sanojen lisäksi myös versiot ruotsiksi ja saksaksi.

Yhteisjumppa ja -laulu oli hauskaa. Joillakin meni kieli solmuun eri kielillä laulaessa. Mutta kaikille se sai hymyn huulille.

Viimeisen säkeistön aikana Samar jäi katsomaan takimmaisten jalkojensa välistä taaksepäin. Silmät suurentuen hän hikkaisi:

- I see something! Mikä tuolla kimmeltää?

Missä, muut ihmettelivät. Mitään kimmellystä ei näkynyt, koska he katsoivat eri kulmasta kuin Samar lattianrajasta. Niinpä Samarin viereen kertyi muita jalkojen välistä kurkkivia. Ja kyllä. Luokan sohvalla heijastui valo.

- Well, toivottavasti se ei ole mikään leppäkerttuja välipalakseksi popsiva otus kiiluvine silmineen, sillä minä menen ottamaan nyt siitä selvää, totesi Liam ja käveli päättäväisesti sohvalla.

Auts! Kuului pian sohvalla.

- Liam, are you OK? kysyi Emma kiirehtiessään auttamaan.

Liam oli kunnossa. Sohvalla ei ollut petoa, vaan harkkosakset, joiden terävään sahalaitaiseen reunaan leppäkerttu oli koskenut.

Miten sakset olivat päätyneet sohvalla? Niiden paikka ei ollut lattialla, saati sitten sohvalla. Kukaan ei tuntunut tietävän, miten ne olivat päätyneet sinne.

- Interesting! Täällä on jotain muutakin, huikkasi Liam sohvalla uumenista ja potki sanomalehdistä rutattuja paperipalloja sohvalla.

Emma avasi myttyjä. Sanomalehteä oli leikattu pitkiksi suikaleiksi. Kummallista!

- Hetkinen, mitä tarkat pöllönsilmäni näkevätkään, huhui Heino. – Onko sanomalehden päiväys todellakin... Heino keskeytti puheensa ja lennähti lähemmäs.
- Kyllä! Tässä on päiväys 8.12. eli eilinen. Tämä sanomalehti on painettu eilen, eli se tarkoittaa sitä, että joku on pyöritellyt nämä paperipallot joko eilen tai tänään!

Kaikki katsoivat toisiaan ihmeissään.

- Mitä täällä tapahtuu? huudahti Milli kovaan ääneen.

10. luukku: Kun pohditaan talvi-inhoa, -intoa ja omaa tilaa

Ulkona leijaili lumihuutaleita hiljakseen maata kohti. Luminen maa houkutteli ulos tutkimaan valkoiseksi muuttunutta ympäristöä. Siinä missä Pihka hyppeli pitkillä loikilla pitkin pihamaata tehden hankeen oravan jälkiä, Kaarna tyytyi katselemaan menoa katoksen alta.

- Kaarna, tule tänne. En pysty hidastamaan vauhtiani, kun lumessa loikkiminen on niin ihanaa. Olen kuin liito-orava!

Kaarna empi edelleen lumelta suojassa.

- En taida oikein olla talvityyppiä. Me kilpikonnat kun emme alun perin ole lumisista maastoista. Minusta kylmä lumi tuntuu enemmän inhottavalta kuin innostavalta.

Pihka koetti silti suostutella ystäväänsä lumileikkeihin.

- Koko piha on kuin iso valkoinen piirustuspaperi. Katso, minä voin käyttää häntääni siveltimenä ja maalata hauskoja jälkiä lumeen.
- Tule nyt, kannusti Pihka, kiihdytti vauhtiaan ja hyppäsi tapansa mukaan Kaarnan kilven päälle.
- Kylmää, kylmää, kylmää, kiljahti Kaarna ja kallisti Pihkan pois reppuselästään. – Ei ollut reilua hypätä lumisilla kypälillä päälleni. Kilpeni ei ole mikään kivi, jonka päälle voi loikkia.
- Anteeksi, Pihka pyysi. – Olin ajattelematon ja yli-innokas.

Kaarna antoi anteeksi ystävälleen. Hän tiesi kertoa, että tänään on ihmisoikeuksien päivä. Se on hyvin tärkeä päivä, koska silloin juhlistetaan esimerkiksi jokaisen oikeutta mielipiteeseensä, sananvapauteen, yksityisyyteen ja syrjimättömyyteen.

- Kuulosta isoilta asioilta, Pihka totesi rauhoittuneena. – Eli sovitaan niin, että molemmat saamme olla sellaisia kuin olemme. Minä voin olla talvi-innokas ja sinä talvi-innoton, jos niin haluat.

Tämä sopi Kaarnalle.

- No, jos minä nyt kuitenkin koitan innostua lumesta.

Ja niin Kaarna lähti etenemään varovasti lumessa. Hänen lumeen jättämänsä jälki oli hyvin erilainen kuin Pihkan, mutta siitä huolimatta he olivat verrattomat ystävykset.

11. luukku: Kun tehdään välipalaa ja punainen lanka löytyy

- Talvi menee hiiren ytimeen, voivotteli Papu – Eikä se joulukaan vielä ole.

Hän oli pitkän ulkoilun päätteeksi viluinen ja unelmoi lämpimästä kaakaosta.

- Haluaisitko lämmintä kaakaota, Papu, Aamos tiedusteli huomattuaan ystävänsä kohmeen.
- Luitko ajatukseni? Mietin nimittäin juuri lämmittävää kuppota.

Papu meni Aamoksen mukaan keittiöön seuraamaan kaakao-operaatiota.

- Tehdäänkö yllätys koko porukalle? Papu ehdotti. – Lämmitetään kaakaota niin paljon, että sitä riittää kaikille. Minä voin tehdä voileipiä.

Papu alkoi voidella paahtoleipiä, mutta se oli kovaa työtä. Vilu väistyi, ja tilalle tuli hiki, kun Papu koetti saada itsensä mittaisella voiveitsellä levitettä tasaisesti leivän pinnalle.

- Taidat tarvita apua, totesi keittiön ovelle ilmestynyt Ulla. – Mitä jos minä voitelen ja sinä laitat leivät esille?

Ullalta leipiä alkoi valmistua nopeasti, ja Papu asetteli viipaleille hieman juustoa ja värikkäitä kasviksia. Sitten hän kokosi leivät päällekkäin tarjottimelle.

Papu otti askeleen taaksepäin ja katseli komeaa leipäkekoa kauempaa. Se näytti ihan voileipäkakulta.

Pian keittiön ovi avattiin ja muut kutsuttiin yhteisen välipalapöydän ääreen. Tarjottimelle ei jäänyt kuin muutama leivänmurunen ja yksi kurkkuviipale. Niin nälkäisiä kaikki olivat ulkoilun päätteeksi.

- Kiitos! Kyllä välipala vaan tekee hyvää, totesi Huima. – Nyt on niin leppoinen olo, että taidan köllähtää hetkeksi sohvalle lukemaan kirjaa.

Oikaistuaan sohvalle Huima kaivoi selkensä alta lankakerän ja pyöräytti sen lattialle. Lankakerä pyöri Hyypän jalkojen juureen.

- Punainen lanka? Hyypä ihmetteli.
- Ai mikä tämän kirjan punainen lanka on? Huima havahtui – No, tässä tapahtuu sellaista, että...

Mutta Huima ei ehtinyt kertoa kirjan tarinasta mitään, kun Hyypä keskeytti hänet ja osoitti lankakerää.

- Tarkoitin tuota punaista lankaa, jonka pyöräytit sohvalta.

Huima ponnahti ylös sohvalta aivan kuin sohvatyynyjen välissä vaanisi lisää lankakeriä.

Löytyikö juuri uusi vihje, joka johtaa kadonneen askartelulaatikon jäljille?

12. luukku: Kun punainen sivellin löytyy hangelta

- Tiedättekö mitä kaverit? Milli kysyi. – Joulun odotus alkaa olla puolessa välissä. Nyt on kahdestoista päivä. 24 miinus 12 on yhtä suuri kuin 12, Milli kertoi ja piirsi kädellään laskutoimituksen lumeen.

Suojainen sää tarjosi paljon mahdollisuuksia yhteiseen ulkoiluun. Lumesta sai muotoiltua hyvin palloja.

Yksi pallo muistutti ihan Heinoa. Sille muotoiltiin vain silmälasit, ja pallon pintaan kuvioitiin sulkien muotoa ja tietenkin siivet.

- Hei tehdään kaikki omakuvat lumesta! Milli innostui.

Milli teki lumihahmonsa lumipallojen sijaan lumikuutioista, koska oli mielestään särmikäs tyyppi. Papu muotoili kolme palloa. Yksi oli pää ja kaksi korvaa. Kepistä hän sai viikset itselleen. Annie teki myös kolme palloa, mutta laittoi ne peräkkäin muurahaisen malliin. Kaarna teki vain yhden ison pallon ja muotoili siitä kilven muotoisen. Pihka ihmetteli, missä Kaarnan pää oli.

- Tässä lumiteoksessa olen vetänyt pääni ja jalkani kilven alle suojaan lumelta, Kaarna hekotteli. Tämä nauratti Pihkaakin, joka muisti heidän taannoisen lumi-innostuskeskustelunsa.

Emma ei saanut muotoiltua mielestään tarpeeksi tarkkaa muotokuvaa itsestään, joten hän painoi kasvonsa kevyesti pehmeään lumeen. Iho lämmitti lunta ja siihen piirtyi yksityiskohtaisesti Emman kasvojen muoto. Se herätti ihastusta kaikissa.

Pian pihalla oli varsinainen taidegalleria. Jokainen kierteli ja katseli toistensa teoksia. Milli katseli teoksia etäämmältä ja nojaili pihavaraston seinään. Hän katsoi alaspäin ja huomasi maassa pensselin.

- Hei eikös ohjeena ollut, että saa käyttää vain lunta ja luonnonmateriaaleja? Kuka on käyttänyt maalia teokseensa? sanoi Milli ja nosti siveltimen maasta muidenkin nähtäväksi.
- Seis! Tuohan on askartelulaatikkoon kuuluva sivellin. Mistä löysit sen? kysyi Hyyppä lennähdettyään paikalle.

Kun ympäristöä tutkittiin tarkemmin, he huomasivat, että ulkovaraston oven eteen oli tippunut punaisia maalitippoja. Punaista oli myös valkoisen oven kahvassa.

Kuka oli käynyt töhrimässä ovea, ja miksi sivellin löytyi maasta?

13. luukku: Kun uusi johtolanka löytyy

- Kalenterin mukaan tänään on Lucian päivä. Mitä se tarkoittaa? Ulla kysyi.

Aamos oli kuullut asiasta, ja varmisti tiedon vielä kirjastosta lainaamastaan joulutietokirjasta: Lucian päivää vietetään sisilialaisen pyhimyksen muistoksi. Lucia tuo valoa ja toivoa vuoden pimeimpään aikaan.

- Meille kyllä tulee valoa sähköstä, Papu kommentoi.

Aamos täsmensi, että Lucian päivässä on kyse ennemminkin valosta ajatuksena.

Lisävaloista innostuneena Papu halusi virittää huoneeseen jouluvaloja tuomaan tunnelmaa. Tavarakaapin syvyyksistä löytyi joulukynttelikkö. Ikkunan ääreen sitä ei harmillisesti saatu, sillä johto ei riittänyt pistorasiaan saakka. Kaapista löytyi myös ladattavia led-kynttilöitä ja -valoja.

- Mihin voisimme kiinnittää nämä pienet valot? Papu pohti. – Nämä ovat kuin heijastimia.
- Let me see, pyysi Samar. – Mitä jos kutoisin vahvan seitin ja ripustaisimme nämä siihen? Siitä tulisi upea tähtitaivas kattoon.

Samar ryhtyi heti tuumasta toimeen. Eipä aikaakaan, kun huoneesta sammutettiin kattovalo, kaikki kävivät lattialle makaamaan ja pienet led-valot loivat tunnelmallisen tähtitaivaan heidän ylleen.

- Vielä kun saisimme tähdenlennon, Papu haaveili.

Liam oli tilanteessa hereillä, nappasi yhden valon ja liihotti ympäri huonetta.

- Make a wish! Toivokaa jotain, niin ehkä se toteutuu.
- Minä kyllä toivoisin, että kadonnut askartelulaatikko löytyisi, tokaisi Ulla.

Liamin lento päättyi yllättäen, kuten oikeilla tähdenlennoillakin on tapana. Tavarakaapin ovi oli jäänyt auki, ja Liam-parka oli lentänyt suoraan sitä kohti.

Aamos laittoi nopeasti valot takaisin päälle ja harppoi huoneen poikki tarkistamaan Liamin kuntoa.

- Ei sattunut, mutta taisin löytää uuden johtolangan.
- Ai johtolangan askartelulaatikon jäljille? kysyi Ulla ja pomppasi rivakasti pystyyn. Ulla ei uskonut, että toive tähdenlennolle voisi toteutua näin nopeasti.
- Ööööö, ei. Vaan johtolanka joulukynttelikköä varten.
- Voi Liam, tämä on jatkojohto. Ei johtolanka, Ulla hymyili
- Uups, taisin sekoittaa sanat.

14. luukku: Kun kaverukset lähettävät toisilleen jouluviestit

- Tiesittekö, että suomalaiset lähettävät toisilleen miljoonia ja miljoonia joulukortteja, Ulla luki ruttaantuneesta sanomalehdestä.

Hän vaipui hetkeksi ajatuksiinsa, kun kuvitteli, kuinka moneen eri postilaatikkoon kortteja jaetaan. Kortteja lähetetään paljon myös Suomesta ulkomaille. Ulla pohti, että niissä korteissa hyvän joulun toivotukset saattavat olla vastaanottajan omalla äidinkielellä. Ruotsiin lähetettäviin kortteihin kirjoitetaan God Jul ja englanninkielisille Merry Christmas.

- Minäkin haluan lähettää joulukortin, Papu innostui. – Miten voin lähettää sen sinulle?

Ulla vastasi, että helpointa varmaan olisi ojentaa se tassusta tassuun, koska he näkevät toisensa päivittäin.

Ulla ja Papu päättivät järjestää joulukorttipajan, jossa jokainen saisi kirjoittaa toisilleen joulukortteja.

- Olisipa ihanaa askarrella kortteja ja koristella ne kauniisti. Mutta ei, se ei nyt onnistu. Kiitos kadonneen askartelulaatikon, Ulla sanoi lannistuneena.
- Mitä jos kirjoitetaankin joulukorttien sijasta joulukirjeet tavalliselle paperille? Aamos ehdotti. – Minulla on paksu muistilehtiö aina mukana. Koskaan ei tiedä, milloin saa niin hienon ajatuksen, että se on hyvä kirjoittaa muistiin. Tästä riittää paperia vaikka koko porukalle. Mutta miksi olet Papu noin huolestuneen näköinen?
- No, minä vain sitä, että... Mitä jos minä en saakaan yhtään jouluviestiä, Papu tuumi apeana. – Se olisi kurjaa.
- Hei, minä keksin, Ulla hikkaisi. – Järjestetään joulukirjearpajaiset. Kirjoitetaan jokaisen nimi paperipalasalalle ja laitetaan lappuset kulhoon. Sitten jokainen nostaa vuorollaan jonkun nimen ja kirjoittaa hänelle joulutervehdyksen. Mutta ei kerrota kenellekään, kuka on viestin saaja. Pidetään se yllätyksenä joululoman alkuun saakka.

Ajatus sai kannatusta. Aamos raapusti nimet paperille. Papu tarjoutui tyhjentämään kulhon viimeisistä pipareista. Jokainen nosti vuorollaan nimen arvontakulhoksi muutetusta piparikulhosta ja lähti hymyillen kirjoittamaan tervehdystä.

- Hei minä en oikein jaksa kirjoittaa pitkää joulutervehdystä, niin voinko piirtää kuvan tähän tilaan? Ulla kysyi.
- Totta kai, anna mennä vaan, muut kannustivat. Ajatus on tärkeintä.

15. luukku: Kun vietetään ruutuaikaa

Ulkona satoi lunta tuiskuttamalla. Kaarna katseli ulos ikkunasta. Mitä pidempään hän seurasi lumen ja tuulen leikkiä, sitä epävarmemmaksi hän tuli lumisateen suunnasta. Ensin lunta satoi normaalisti ylhäältä alaspäin. Välillä tuuli taas tempaisi lumisateen poikittaiseen liikkeeseen ja kieputti hiutaleita kuin karusellissa. Viimein Kaarnan oli puhdistettava silmälasinsa, sillä lumi näytti satavan alhaalta ylöspäin.

- Voi kuinka kaipaankaan kesää, hän huokasi.

Pihka antoi ystävälleen lohdutushalin.

- Kyllä se kevät sieltä ajallaan tulee. Ja sitten tämäkin lumimyrsky on vain menneen talven muisto. Tämän sanottuaan Pihka puolestaan muuttui alakuloiseksi. Hän kun niin piti kaikista eri vuodenoista. Siinä he kaksi olivat – yhdessä kaihoisina.

Emma huomasi tilanteen ja halusi piristää kaveruksia. Emma kertoi, että säätä ei pysty hetkessä muuttamaan, mutta omaa fiilistä voi. Ulos voi mennä, kun vaan pukeutuu sään mukaisesti. Tai sitten voi ihan hyvin pysytellä sisällä myrskyä piilossa.

- Be kind. Ympäristölle ja itselleen on hyvä olla ystävällinen joka päivä.

Emma kertoi, että myrskypäivinä hän viettää aikaa ruudun äärellä hetkisen pidempään. Tietokoneella ja puhelimella kun voi pelata tosi kiinnostavia pelejä ja myös sellaisia, mistä oppii. Emmen suosikkipelissä oikeista vastauksista saa pisteitä, joilla voi hankkia hahmolle erilaisia asusteita. Emmen hahmo oli huvittoman näköinen. Sillä oli uimaräpylät, leopardikuvioiset housut, keltainen sadetakki, joulupukin parta ja linnunpesä hattuna.

- Mitä ihmettä, kuinka huvitonta! Kaarna ja Pihka ihastelivat.

Tästä innostuneina he päättivät piirtää kuvat itsestään ja luoda vaatteilla ja asusteilla hauskat muotikuvat.

- Tulkaa mukaan piirtämään. Paras muotiluomus voittaa, hihkui Pihka.
- Mutta mistä sen tietää, millä lailla paras on paras? Kaarna pohti. – Se kun on mielipidekysymys.
- I know. Mitä jos valitaan tietyt seikat, joiden tulee olla luomuksessa? Emma ehdotti. – Yksi teema voisi esimerkiksi olla värikyvyys, toinen joulukuun ja kolmas vaikka käytännöllisyys. Esimerkiksi näin talvella on fiksumpaa liikkua lämpimissä vaatteissa kuin kevyissä kesävaatteissa. Upea saa olla, mutta ei kylmissään.

16. luokku: Kun tanssi piristää väsyneitä mieltä

Emma pötkötteli sohvalla. Hän oli sittenkin viettänyt eilen liikaa aikaa ruudun äärellä, ja nyt hänellä oli vetämätön olo.

Annie kertoi, että häntä auttaa aina pieni liikunta, jos olo on muuten jumissa.

- Let’s dance! Mitä jos vähän tanssittaisiin? Annie ehdotti. – Tiedän hauskoja tanssivideoita. Niistä tulee takuulla hyvä mieli.
- Let’s do it! Samar sanoi. – Taidan valita punaiset tanssikenkäni. Ne kun saavat aina mielen piristymään.

Lattialta rullattiin räsymatto sivuun, ettei kukaan liukastuisi siihen tanssin pyörteissä.

Mutta mikä tanssi valittaisiin? Annie, Liam ja Samar alkoivat nahistella asiasta, sillä jokaisella oli oma lempitanssi.

- Come on, guys! Ei riidellä, sanoi Emma kömpiessään pehmeältä sohvalta ylös. – Tanssitaan vaikka teidän kaikkien lempparit. Okay?

Tämä oli enemmän kuin ok, sillä ötökät rakastivat tansseja.

Hello-tanssissa oli hauskat robottiliikkeet. Se sai Millin liittymään tanssirinkiin, ja Heino esitti discopalloa tanssilattian päällä.

I have a jacket -tanssissa syke nousi samaa tahtia musiikin kanssa. Se sai myös Papun, Ullan ja Aamoksen mukaan tanssiin.

Pihka ei voinut vastustaa Let’s jump -tanssia ja työnsi myös Kaarnan tanssilattialle.

I have toys -biisin aikana myös Huima ja Hyyppä alkoivat jammailla musiikin tahdissa.

- This is fun! En ole enää yhtään väsynyt, totesi Emma. – Otetaanko kaikki tanssit uudestaan?

17. luokku: Kun on aika huilata

Hyyppä oli hermona ja hieman äkäinen, eikä mikään huvittanut. Hän halusi selvittää kadonneen askartelulaatikon mysteerin ja saada sillä tavalla kaikille joulutunnelman. Hän oli kaikin keinoin koettanut selvittää askartelulaatikon sijaintia, mutta johtolangat olivat edelleen liian irrallisia. Kuka heidän kanssaan kepposteli? Miksi joku oli leikellyt sanomalehdistä suikaleita? Miksi sohvalta löytyi hylätty villalankakerä? Ja ennen kaikkea: miksi pihavaraston ovi oli sotkettu punaisella? Se oli ikävästi tehty.

- Olen lukenut niin monta etsiväkirjaa ja koettanut selvittää laatikon mysteeriä niiden inspiroimana, mutta en ole vielä ratkaissut asiaa, Hyyppä sanoi. – Mutta siitä olen varma, että joku ulkopuolinen se on. Vaan miksi hän on käyttäytynyt näin? Oi voi, niin monta avointa kysymystä, Hyyppä vaikeroi.

Hyyppä oli jopa kiinnittänyt ulos lyhytpylväisiin etsintäkuulutuksia laatikosta ja tehnyt kyselyn, onko ketään nähty kantavan isoa askartelulaatikkoa. Mutta kukaan vastaajista ei ollut nähnyt mitään.

- Tai sitten heillä oli niin kiire jonnekin, etteivät edes malttaneet pysähtyä vastaamaan. Miksi kaikilla on niin hoppu ja hässäkkä, vaikka joulu on rauhoittumisen aikaa? Hyyppä ihmetteli.
- Hyvä kysymys, Huima totesi. – Ehkä muutkin ovat yllättyneet siitä, että joulun ei ole ensimmäisestä päivästä kokonaista kuukautta, vaan vähän päälle kolme viikkoa. Jos siihen havahtuu vasta nyt, viikko ennen joulua, voi olla auttamattoman myöhässä valmisteluissa, Huima mietti.

Huima laittoi kesken jääneen kirjan kiinni ja jatkoi pohtimista. Joulussa on paljon perinteitä. On valtavan vanhoja, vuosisatojen takaisia perinteitä. Ja sitten on uusia, jokaisen omia lempiperinteitä, jotka haluaa pitää mukana luomassa joulutunnelmaa. Kun sen kaiken yrittää pitää mukana ja hoitaa samalla oman tavallisen arjen, niin kai sitä vähemmästäkin tulee kiire.

- Minun ehdoton jouluperinteeni on joulukirjojen lukeminen. Vaikka olen jo hieman isompi Huima, haluan silti lukea joka joulu samat joulusadut kuin pikku-Huimana. Mitä jouluperinteitä sinulla on, Hyyppä?
- Minun uusin jouluperinteeni on askartelulaatikko-rosvon henkilöllisyyden selvittäminen, Hyyppä uhosi ja pörhisti sulkansa pystyyn.
- Jaahas, nyt taitaa olla Hyyppän aika rauhoittaa ajatuksia ja huilata hetki, Huima sanoi ja oikaisi Hyyppän sulat tasaiseksi.

18. luokku: Kun pohditaan joulumieltä

- No ei sitä nyt sitten löydy, tokaisi Ulla, kun mitään ei olisi enää tehtävissä. – Askartelulaatikko on kadonnut ikuisiksi ajoiksi. Ei auta muuta kuin hankkia uusi. Jouluaskartelut nyt jäävät tänä vuonna kokonaan tekemättä.
- Onneksi olemme säästäneet viime vuoden jouluaskarteluja, Aamos lohdutti. – Ne auttavat varmasti meitä pääsemään joulutunnelmaan ja voimme muistella hetkiä, kun askartelimme niitä. Muistatko, kun teimme tonttukäsinukkeja ja minä ompelin vahingossa käsiaukonkin umpeen? Aamos nauraa hörähteli.
- Niin tai kun minä saksin paperisiin lumihutaleisiin niin paljon reikiä, että lopulta jäljellä oli vain yksi iso reikä. Tonttuovista tuli kyllä hienot ja kestävät, Ulla totesi rauhoittuneena.
- Sieltä se joulumieli alkaa taas tulla, Aamos havainnoi.
- Joulumielelleni maistuisi nyt kyllä pulla, Ulla sanoi.

Ulla oli leiponut aiemminkin pullaa, joten hän tiesi, kuinka taikina tehdään.

- Pullien leipomisessa maltti on valttia, Ulla kertoi. – Taikinalle täytyy ensin antaa päiväunet, joiden aikana se kohoaa. Taikina on ihan kuin kuka tahansa meistä: välillä on levättävä, Ulla selvensi.
- Paistamisen jälkeen täytyy uudelleen odotella. Sillä jos haukkaa uunikuuma pullaa, suuta polttaa ihan varmasti. Mutta kun kuumimmat höyryt pääsevät haihtumaan, voi herkun haukata parempiin suihin.

Kun pullat paistettiin uunissa, koko taloon levisi ihana tuoksu. Keittiöön alkoi kerääntyä pullannälkäisiä ystäviä. Pullat olivat niin maukkaita, että koko satsi katosi pelliltä hetkessä.

- Ei kai tässä auta muuta kuin tehdä uusi taikina. Kunhan ensin vähän levätään, Aamos sanoi.

Lepohetken aikana puheensorina ei levännyt. Kaverukset alkoivat, ideoida millaisia lahjoja antaisivat toisilleen, jos voisi antaa ihan mitä tahansa. Lahjaketjusta tuli hullunkurinen.

Ulla antaisi Aamokselle repullisen lankakeriä sorkkavirkkauksiin. Aamos antaisi Papulle niin ison joulusukan, että Papu mahtuisi nukkumaan sen sisällä, ja sisäpuolella olisi taskuja välipaloille. Papu antaisi Heinolle luontoon suunnistusreitit, jossa seuraava rasti selviäisi vain ratkaisemalla numeroarvoituksia.

Heino puolestaan antaisi Millille laserkatse-mittanauhan, että etäisyyksiä voisi mitata pelkän katseen avulla.

19. luokku: Kun pinjata-pallo ilmestyy

Laserkatse-mittanauha. Milli oli edelleen häkeltyneen onnellinen Heinon eilisestä joululahjaideasta hänelle. Laserkatse-mittanauha. Voi kunpa sellainen keksittäisiin ja pian. Olisi hienoa, jos katseen voisi kiinnittää pisteeseen A ja siitä vetää mittanauhan laserkatseella pisteeseen B. Milli kuivaharjoitteli, millaista mittaaminen olisi, ja leikitteli laserkatseella.

- Tuolta nurkasta tuonne ja siitä edelleen tänne, Milli kuiskasi itsekseen ääneen ja käänteli päätään viivasuoran tarkasti.

Kuinka helppoa sen avulla olisi laskea esimerkiksi huoneen pinta-ala. Sitten vaan laskisi päässä sivu kertaa sivu.

Tai entäpä tilavuuden laskeminen. Pituus kertaa leveys kertaa korkeus olisi kyllä jo haastavampi laskea päässä. Siinä voisi tarvita jo paperin ja kynän avuksi.

Milli unelmoi, että lasermittauksen lisäksi laserkatseella voisi havaita erilaisia kappaleita ja luokitella niitä eri ryhmiin. Kaappi kuuluisi suorakulmisiin särmiöihin, tuo iso joulukoriste palloihin...

Millin laskutoimitus keskeytyi, ja hän käänsi päänsä hitaasti takaisin kookkaaseen joulupalloon.

- HÄLYTYS, HÄLYTYS! Mikä on pyöreä, kookas ja roikkuu katosta? Milli kailotti mittarit punaisella.
- Jee, arvoituksia, innostui Pihka. – Veikkaan kookospähkinää. Niitä ei minunkaan hampaani saa helpolla rikki.
- Tai sitten ampiaisen pesä, ötökät ehdottivat.
- Ei kun sen täytyy olla muodonmuutoksen kokenut askartelulaatikko, Ulla huikkasi toiveikkaana.
- Ei vaan tuo, Milli osoitti katosta roikkuvaa pyöreää ja kookasta koristetta vieterit kireänä.

Mistä kummallinen punainen pallo oli ilmestynyt huoneeseen? Kaikki kerääntyivät sen alapuolelle ja ihmettelivät sitä päät kallellaan.

- Tutkitaan sitä hieman, Heino ehdotti ja lennähti pallon viereen.
- Varovasti, ettei se vaan nappaa sinua, Papu varoitti.

Heino nakutti nokallaan palloa. Mikään ei hyökännyt sisältä Heinon kimppuun. Kumeasta äänestä päätellen pallo oli sisältä ontto. Materiaali vaikutti myös aika kevyeltä. Väritään se oli punainen ja tuoksui hieman paperiselta. Katosta pallo roikkui punaisen langan varassa.

- Hetkinen, hetkinen! Taisin hoksata jotain, Milli sanoi ja jatkoi:
- Onko materiaali sanomalehteä? On. Onko siinä villalankaa? On. Onko se maalattu samalla punaisen sävyllä, mitä oli myös ulkovaraston ovesa? On.
- Onko meidän kävelemään lähtenyt askartelulaatikkomme askarrellut itse itsestään upean joulukoristepallon? Ulla jatkoi kysymyslistaa.

Siinä samassa oveen koputettiin...

20. luukku: Kun pinjata-yllätys aukeaa

Eilinen oven koputus oli säikäyttänyt kaikki perusteellisesti. Koputus oli tullut pahimpaan – tai parhaimpaan – aikaan, sillä he olivat juuri oivaltaneet, että kaikki vihjeet kadonneesta askartelulaatikosta yhdistyivät paperiseen palloon.

Ennen oven avaamista he olivat väitelleet siitä, kuka uskaltautuu avaamaan oven. Yhtäkkiä jokaista oli alkanut jännittää. Ovenavaajiksi oli äänestetty Huima joukon huimimpana, Kaarna kovakilpisimpänä, Samar monijalkaisimpana ja Milli elektronisimpana. Ulla meni mukaan ihan vaan uteliaisuuttaan.

Oven takana ei ollut varasta, vaan pieni lintu siivissään punaista maalia ja hyvin nolostuneen näköisenä. Posteljoonilla oli nokassaan kirjekuori. Huima luki kirjeen ääneen:

Hei kaikki ja hyvää joulua!

Anteeksi, että lainasin askartelulaatikkoanne ja unohdin palauttaa sen joulutohinan keskellä. Sain niin mainion idean, että halusin toteuttaa sen heti. Teiltä puuttui postilaatikko, joten halusin rakentaa teille sellaisen. Kävin kerran hoitamassa postilennon Meksikoon ja näin siellä hauskoja pinjata-palloja. Pallojen sisälle oli laitettu yllätyksiä. Ajattelin, että sitä voisi käyttää myös postilaatikkona.

Tein teille pinjatan liimaamalla sanomalehtiä ilmapallon ympärille. Liimaaminen oli aika haastavaa, ja sulkani olivat liimautua kiinni. Pallon ympärille solmin lankaa ripustusnauhaksi. Oi voi, siinäkin olin itse melkein solmussa. Lopuksi maalasin paperimassan joulupallon näköiseksi, mutta siinä tietenkin sotkin itseni. Lopuksi lennätin pallon pihavarastoon kuivumaan ja pallo kopsahti vahingossa kahvaan. Pahoittelut tästä!

Mutta paras osuus on tässä: kätkin pallon sisälle teidän toisillenne lähettämät joulukirjeet. Pinjataperinteen mukaan pallon voi nyt rikkoa kepillä kopauttelemalla. Jos kuitenkin haluatte säilyttää pallon koristeena, voitte myös poimia kortit pallon salaluukun kautta.

*Jouluterveisin
Posteljooni*

P.s. Suuri askartelulaatikko on taas paikoillaan kaapissa. Onneksi sain apua punalakkisilta kavereilta, jotka tapasin ulkona hiippailemassa.

P.p.s. Voisiko joku auttaa puhdistamaan maalin höyhenistäni?

– Voi Posteljooni! Järjestipä meille aikamoisen yllätyksen, Ulla hihkasi. – Mutta miten ihmeessä... Uskomatonta! Ulla hämmästeli tavarakaapin edessä.

Kaapissa askarteluhylly ei enää ollut tyhjä, vaan suuri laatikko oli todellakin tullut takaisin.

Vaan mitä tehdään pinjatan kanssa? Avataanko se kepin avulla vai säästetäänkö joulukoristeena?

21. luukku: Kun talvipäivä seisahtuu

Koko joulukuun kestänyt epätietoisuus ja malttamattomuus tuntui hälvenneen kaikkien mielestä. Tuntui kuin aika olisi seisahtunut paikoilleen. Kadonneen askartelulaatikon mysteeri oli ratkennut. Ja suuri laatikko oli palannut harharetkeltään.

Nyt se oli jälleen siellä missä pitikin. Suuren tavarakaapin keskimmaisella hyllyllä.

Paitsi eipäs ollutkaan. Askartelulaatikko oli ollut joulukuun niin kaivattu, että sen sisältö oli otettu heti käyttöön. Kukin teki mitä mielenkiintoisempia jouluaskarteluja. Kartonkia kului, piipunrasseja taipui, eikä liimassa säästelty.

Kaapin oveen teipatussa joulukalenterissa oli enää muutama päivä jäljellä. Alkuperäiset suunnitelmat oli yliviivattu, ja päälle oli kirjoitettu Ullan käsialalla *as-kar-te-lu*. Suunnitelmia on sopivaa muuttaa, jos tilanne niin vaatii.

- Tiedättekö, mikä päivä on käsillä? Pihka kysyi, kun liimaili pinjatasta innostuneena pienempiä joulupallokoristeita.
- Tänä on 21. joulukuuta, ja jouluaattoon on enää kolme yötä. Laskin aivan itse, Milli virnisteli.
- Totta. Lisäksi näihin aikoihin vietetään talvipäivänseisausta, Pihka kertoi. – Se tarkoittaa sitä, että talvipäivänseisaus on vuoden lyhyin päivä valoisan ajan määrällä mitattuna. Aurinko on nyt niin kaukana pohjoiselta pallonpuoliskolta katsottuna, että enempää se ei voi piiloon mennä. Pohjoisen napapiirin pohjoispuolella aurinko ei nouse lainkaan talvipäivänseisauksen aikaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Rovaniemeltä pohjoiseen päin aurinko ei edes pilkahda.
- Oi voi, totesi Kaarna kauhuissaan.
- Mutta ei hätää Kaarna. Valon määrä alkaa taas lisääntyä, Pihka tiesi. – Aluksi se lisääntyy muutama sekunti kerrallaan, mutta puolen vuoden päästä juhannuksen aikoihin aurinko ei mene lainkaan piiloon meiltä, ellei ole pilvistä. Silloin vietetään yötöntä yötä. Eli nyt taitaa olla päivätön päivä, Pihka hymyili sanaleikkittelylleen.

Askartelun päätteeksi kaverukset menivät yhdessä ulkoilemaan. Ja totta se oli, ulkona olisi tarvinnut hämäränäköä.

Hiljenevä talvi-ilta sai Kaarnan ja Pihkan mietteliääksi.

- On tämä maailma vaan ihmeellinen paikka. Täällä me olemme tukevasti maapallolla, ja Aurinko on tuolla jossain tähtenä tuikkimassa, Pihka katseli ylös taivaalle.
- Eikä siinä vielä kaikki, Kaarna lisäsi. – Aurinkokunnan jälkeen avautuu vielä isompi avaruus. Me olemme vain pienen pieniä hippusia siinä äärettömyydessä.
- Pieniä ehkä, mutta äärettömän onnekkaita, Pihka totesi.

22. luukku: Kun on joululoman aika

Joululoma oli viimein alkanut. Pitkän ja tehtävätäyteen syksyn jälkeen vapaa-aika tuntui siltä kuin haluaisi tehdä heti kaikki ne puuhut, jotka oli loman varalle unelmoinut. Samaan aikaan oli kuitenkin vaikea tarttua mihinkään. Yhtäkkiä ei ollut kiire tai aikatauluja, joiden mukaan mennä paikasta toiseen.

- Tämä on ollut kyllä kaikkien aikojen hauskin joulunodotus, Aamos totesi ja sai Ullan ja Papunkin nyökkäilemään.
- Tai ainakin jännittävin, Ulla totesi. – Minulla menee varmasti monta päivää, että pääsen yli askartelulaatikosta. Näen siitä edelleen unia. Se oli lähestulkoon ainoa ajatus, mitä olen koko joulukuun aikana ajatellut. Mutta siitä huolimatta joulun odottaminen yhdessä oli hauskaa. Ulla sanoi.
- Mutta eihän joulu vielä ole, Papu ihmetteli. – Edelleen siihen on pitkä aika. Joten toistan itseäni joulukuun ensimmäiseltä päivältä: joulun odottaminen on hidasta! Papu totesi ja alkoi jälleen naputtaa pienellä kynnellään pöydän kantta.

Aamos muistutti Ullaa ja Papua, että kolmen viikon aikana heillä on ollut niin paljon tekemistä, että on hankala muistaa enää kaikkea. Vaikka joulukuun alussa aikaa tuntui olevan aivan liikaa, nyt taaksepäin katsottuna viikot menivät yhdessä hujauksessa.

- Melkeinpä haluaisin seisauttaa kellot, ettei joulunodotus päättyisi koskaan, Aamos haaveili. – Mutta toisaalta jouluna on ihanaa uppoutua kirjojen ja tarinoiden vietäväksi.
- Et kyllä ota paristoja pois kellosta, Papu komensi ja vaikutti hermostuneelta.
- Papu, ei kai sinua vaan jännitä joulun tulo? Aamos kysyi.

Papu kielsi, mutta Aamos kertoi, että joulunodotukseen kuuluu erilaisia tuntemuksia. Ja jännittäminen on yksi niistä. Joillakin jännitys näkyy hermostuneisuutena kuten sormien naputtamisella. Joku taas saattaa olla kiukkuinen esimerkiksi silloin, kun askartelulaatikko ei löydy. Ja joku taas haluaa vetäytyä omaan rauhaan.

- Minä taidan kuulua siihen ryhmään, Aamos myhäili.

23. luokku: Kun Milli sekoaa laskuissaan

Hyyppä oli saanut Huiman irti kirjastaan, ja he lähtivät ulos tuulettumaan. Ulkona odotti luminen maisema, ja se muistutti aivan maisemaa Narnia-kirjasta, jota Huima oli juuri lukenut. Kävellessään Huima kertoi kaiken, mitä tarinassa oli tähän mennessä tapahtunut.

- Tämähän on kuin kuuntelisi äänikirjaa, Hyyppä totesi. – Pieni hetki vaan, laitan kuulokkeet korville.
- Etkä laita. Sitten et kuule yhtään mitä kerron, Huima naurahti.

Kaverusten reitti kulki koulurakennuksen ohi. Mitä kummaa! Eikö koulujen joululoma ollutkaan vielä alkanut? Vai oliko Posteljooni taas tekemässä uusia yllätyksiä kevätlukukauden alkuun? Huima ja Hyyppä hiipivät lähemmäs ja kurkistivat ikkunasta varovasti. Sisällä oli Milli. Kaikki ei vaikuttanut olevan kunnossa. Milli kiersi ympyrää ja näytti huolestuneelta. Huima ja Hyyppä menivät selvittämään, mikä oli vialla.

- Oi voi, hyvä kun tulitte, Milli huokaisi. – En ole ihan hyvässä latauksessa. Katsokaas, tähän saakka olemme laskeneet jouluun jäljellä olevia päiviä tai öitä laskentatavasta riippuen. Mutta entä nyt, kun jouluun ei tavallaan ole enää yhtään kokonaista päivää? Jäljellä on vain yksi yö. Onko se kuitenkin sopiva mittari? Pitäisikö siirtyä tarkemmin laskemaan tunteja? Mutta mihin saakka tunteja kannattaa laskea? Vuorokausi vaihtuu keskiyöllä, mutta moni on siihen aikaan vielä nukkumassa. Pitäisikö selvittää keskimääräinen aika heräämiselle? Vai olisiko jouluaaton keskipäivä sopivin hetki? Tunnitkin kuluvat nopeasti, joten siirrynkö lopulta minuutteihin tai jopa sekunteihin?

Huima ja Hyyppä katsoivat toisiinsa Millin monologin päätteeksi.

- Sovitaanko nyt vaan niin, että lasketaan öitä? Ja kun aamulla avaamme silmät, joulu on saapunut, Huima edotti.

Milli oli hetken hiljaa ja katsoi epäillen kumpaakin kulmat kurtussa. Sitten Milli innostui ja näytti taas itseltään.

Tuohan on kaikessa yksinkertaisuudessaan nerokasta! Joulu ei ole monimutkainen yhtälö, vaikkakin hieman yllätyksellinen. Se saapuu jokaisen luo sitten, kun siihen on itse valmis.

24. luukku

Talven taika, pakkasaika, avaruuden tuntu,
Kotikolon tienoon peittää pakkaslumen huntu.
Hengityksen huurutessa punaposket loistaa.
Lumi narskuu suksen alla, kaiku äänen toistaa.

Talvitaivaan alla tuntee pieni olevansa.
Taivas on niin korkea ja pieni metsän kansa.
Pimeällä tähtiä on miljoonittain siellä.
Valoisalla timantteina lumi hohtaa tiellä.

Hyvää joulua! Oli ihanaa odottaa joulua kanssasi. Tavataan taas ensi vuonna.